



Az Európai Unió  
Tanácsa

Brüsszel, 2022. december 12.  
(OR. en)

---

---

Intézményközi referenciaszám:  
2022/0404(COD)

---

---

15874/22  
ADD 1

EF 373  
ECOFIN 1308  
SURE 31  
CODEC 1977

## FEDŐLAP

|                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|--------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Küldi:             | az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Az átvétel dátuma: | 2022. december 8.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Címzett:           | Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Biz. dok. sz.:     | SWD(2022) 698 final                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Tárgy:             | BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM A<br>HATÁSVIZSGÁLATI JELENTÉS VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA amely<br>a következő dokumentumokat kíséri [...] Javaslat – AZ EURÓPAI<br>PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE a 648/2012/EU, az<br>575/2013/EU és az (EU) 2017/1131 rendeletnek a harmadik országbeli<br>központi szerződő felekkel szembeni túlzott kitettség csökkentését és az<br>uniós elszámolási piacok hatékonyságának javítását célzó intézkedések<br>tekintetében történő módosításáról Javaslat – AZ EURÓPAI<br>PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE a 2009/65/EU, a 2013/36/EU<br>és az (EU) 2019/2034 irányelvnek a központi szerződő felekkel<br>szembeni koncentrációs kockázat és a központilag elszámolt<br>származtatott ügyletekkel kapcsolatos partnerkockázat kezelése<br>tekintetében történő módosításáról |

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak az SWD(2022) 698 final számú dokumentumot.

---

Melléklet: SWD(2022) 698 final

Brüsszel, 2022.12.7.  
SWD(2022) 698 final

**BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM**  
**A HATÁSVIZSGÁLATI JELENTÉS VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA**

*amely a következő dokumentumokat kíséri*

[\[...\]](#)

**Javaslat**

**AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE**

**a 648/2012/EU, az 575/2013/EU és az (EU) 2017/1131 rendeletnek a harmadik országbeli központi szerződő felekkel szembeni túlzott kitettség csökkentését és az uniós elszámolási piacok hatékonyságának javítását célzó intézkedések tekintetében történő módosításáról**

**Javaslat**

**AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE**

**a 2009/65/EU, a 2013/36/EU és az (EU) 2019/2034 irányelvnek a központi szerződő felekkel szembeni koncentrációs kockázat és a központilag elszámolt származtatott ügyletekkel kapcsolatos partnerkockázat kezelése tekintetében történő módosításáról**

{COM(2022) 697 final} - {SEC(2022) 697 final} - {SWD(2022) 697 final}

## **A fellépés szükségessége**

Az uniós pénzügyi piacok nagymértékben függenek egyes harmadik országbeli központi szerződő felek által nyújtott szolgáltatásoktól, ami számottevő pénzügyi stabilitási kockázatokat jelent az EU számára. Több mint 90%-os piaci részesedésével az Egyesült Királyság az euróban denominált származtatott ügyletek elszámolásának fő helyszíne. Az Európai Központi Bank (EKB) és a Bizottság megállapította, hogy a klíring tekintetében az EU jelentős pénzügyi stabilitási kockázatnak van kitéve abban az esetben, ha az uniós piaci szereplők hirtelen elveszítenék az egyesült királyságbeli központi szerződő felekhez való hozzáférésüket. Ebből kifolyólag 2020 szeptemberében egyenértékűségi határozatot fogadtak el, amelyben a Bizottság megismételte az uniós piaci szereplőknek címzett azon üzenetet, hogy csökkentsék az Egyesült Királyságban székhellyel rendelkező központi szerződő felekkel szembeni túlzott kitettségüket. A kitettségek csökkentésére azonban mindeddig nem került sor.

A Bizottság által létrehozott, klíringgel foglalkozó eseti munkacsoport keretében az érintett uniós szervekkel, azaz az Európai Értékpapírpiazi Hatósággal (ESMA), az EKB-val, az Európai Rendszerkockázati Testülettel és az egységes felügyeleti mechanizmussal való egyeztetések nyomán megerősítést nyert, hogy a probléma fennáll és kockázatot jelent a pénzügyi stabilitásra nézve. A munkacsoportban folytatott egyeztetések eredményeként megállapították, hogy az említett túlzott kitettségek rendezett és ellenőrzött módon történő jelentős mértékű csökkentéséhez az elkövetkező években jogalkotási és nem jogalkotási változtatásokra egyaránt szükség van. Ezekre a változtatásokra a következők érdekében lenne szükség: i. az Unióban lebonyolított klíring vonzerejének növelése; ii. az Unióban rendelkezésre álló infrastruktúra fejlesztésének ösztönzése; valamint iii. a felügyeleti keretek javítása az EU-ban, ami végső soron a releváns pénzügyi stabilitási kockázatok kezelését szolgálja.

További uniós intézkedés nélkül a piaci szereplők nagy valószínűséggel továbbra is e rendszerszinten jelentős harmadik országbeli központi szerződő felek elszámolási szolgáltatásait fogják igénybe venni, és így fenntartják, sőt növelik a fent leírt túlzott függőséget. Ez komoly pénzügyi stabilitási kockázatot jelent harmadik országbeli központi szerződő felet érintő stresszforгатókönyv megvalósulása vagy a központi szerződő fél szolgáltatásaihoz való hozzáférés hirtelen elvesztése esetén.

## **Lehetséges megoldások**

A rendelkezésre álló szakpolitikai alternatívákat az ESMA-nak a rendszerszinten jelentős egyesült királyságbeli központi szerződő feleket értékelő 2021. évi jelentése, a fenti uniós szervekkel és az elszámolással foglalkozó munkacsoportban folytatott megbeszélések, valamint egy célzott nyilvános konzultáció alapján határozták meg. A hatásvizsgálatban mérlegelt intézkedések célja, hogy kezeljék mind a kínálati, mind a keresleti oldal problémáit, valamint a növekvő uniós elszámolási forgalom következtében felmerülő, határokon átnyúló, növekvő kockázatokat.

Annak érdekében, hogy az EU-ban székhellyel rendelkező központi szerződő felek vonzóbbá váljanak a piaci szereplők számára, a kínálati oldalon számos lehetőséget mérlegelnek az eljárások egyszerűsítésére vagy egy olyan egyszerűsített mechanizmus bevezetésére, amely lehetővé teszi a központi szerződő felek számára, hogy gyorsan és vállalkozásbarát módon módosíthassák modelljeiket és paramétereiket.

A keresleti oldalon az uniós központi szerződő feleknél történő elszámolás ösztönzése érdekében több lehetőség is felmerült: az egyik a bankok központi szerződő felekkel szembeni túlzott kitéttiségének visszaszorítására, a másik a piaci szereplők számára uniós központi szerződő feleknél vezetett aktív számla előírására, a harmadik az Unióban elszámolást végző szervezetek körének bővítésére, a negyedik az ügyfelek és a közvetett résztvevők számára az elszámoláshoz való hozzáférés megkönnyítésére irányul, továbbá megfontolás tárgyát képezte e lehetőségek kombinációja is.

Végezetül, a központi szerződő felek uniós felügyeleti keretének arra irányuló megerősítése érdekében, hogy a határokon átnyúló kockázatokat jobban figyelembe vegyék és ezáltal biztosítsák a pénzügyi stabilitást, két lehetőség került mérlegelésre: az egyik a felügyeleti keret egyszerűsítése és a nemzeti felügyeleti felelősségi körébe tartozó közös felügyeleti csoportok bevezetése, a másik pedig az uniós központi szerződő felek egységes felügyeleti hatóságának létrehozása.

Számos lehetőséget már az első szakaszban elvetettek, így az Unióban történő elszámolás kötelezővé tételét vagy annak előírását, hogy az elszámolási kötelezettséget uniós központi szerződő felek vagy kevésbé kockázatos harmadik országbeli központi szerződő felek teljesítsék. Az első szakaszban elvetették a következő lehetőségeket is: központi banki eszközökhöz való hozzáférés biztosítása az uniós központi szerződő felek mindegyike számára, a TARGET2 működési idejének meghosszabbítása és az elszámolási kötelezettség hatályának kibővítése.

### **Az előnyben részesített alternatíva hatásai**

A hatásvizsgálat során az előnyben részesített alternatívákat az alapján választották ki, hogy milyen mértékben járulnak hozzá a kezdeményezés alábbi konkrét célkitűzéseéhez: i. az uniós központi szerződő felek vonzerejének növelése, ii. az uniós központi szerződő feleknél végzett elszámolás ösztönzése és iii. a határokon átnyúló kockázatok, valamint a központi szerződő felek költséghatékonysága és koherenciája erőteljesebb figyelembevételének lehetővé tétele.

A kínálati oldalon az eljárások egyszerűsítését és az utólagos validálási mechanizmus kombinációját választották az előnyben részesített lehetőségnek. Ez lehetővé tenné a jelenlegi eljárások lehető legnagyobb mértékű egyszerűsítését a pénzügyi stabilitás megőrzése mellett. A hatásvizsgálat arra a következtetésre jutott, hogy ez a kombináció lenne a legalkalmasabb az első konkrét célkitűzés (az uniós központi szerződő felek vonzerejének növelése) elérésére. Ami az EU-n belüli elszámolás ösztönzésére irányuló második konkrét célkitűzést illeti, ez a lehetőség közvetetten hozzájárulhat ehhez a célhoz azáltal, hogy növeli az EU-ban székhellyel rendelkező központi szerződő felek vonzerejét a piaci szereplők számára. Ugyanakkor

nagyobb mértékben csökkentené az uniós központi szerződő felek adminisztratív és alternatív költségeit, mint bármelyik önmagában vizsgált alternatíva.

A keresleti oldalon az előnyben részesített alternatíva ötvözi a bankok központi szerződő felekkel szembeni túlzott kitettségének korlátozását, az aktív számla létrehozásának előírását, az Unióban elszámolást végző piaci szereplők körének kiszélesítését, valamint az ügyfelek általi elszámolás megkönnyítését annak érdekében, hogy megszűnjenek az általában ügyfélként elszámoló piaci szereplők általi elszámolás akadályai. Ez segíteni fog a harmadik országbeli rendszerszinten jelentős központi szerződő felektől való túlzott függés kezelésében. Az előnyben részesített alternatíva az elkülönülten vizsgált alternatívák mindegyikénél nagyobb mértékben valószínűsíti meg azt a konkrét célkitűzést, hogy fokozzák az Unióban végzett elszámolást, és biztosítják a megfelelő egyensúlyt a célkitűzés elérése és a piacra gyakorolt negatív hatások korlátozása között. Az aktív számlára vonatkozó intézkedés révén egyértelműen előírná az uniós központi szerződő feleknél végzett elszámolás volumenének növelését. Ugyanakkor hiteles keretet hozna létre annak biztosítására, hogy a bankok és a befektetési vállalkozások – amelyek a legfontosabb pénzügyi szerződő felek – betartsák a szabályokat. Ez a lehetőség tekinthető a legmegfelelőbbnek és a leginkább megvalósíthatónak, mivel várhatóan nem jár az uniós klíringtagok versenyképességére gyakorolt zavaró hatásokkal, és a kisebb ügyfelekre gyakorolt költséghatások figyelembevétele érdekében kiigazítható és kalibrálható, ugyanakkor lehetővé teszi a rendszerszinten jelentős központi szerződő felekkel szembeni kitettség fokozatos csökkentését, ezáltal csökkentve az EU pénzügyi stabilitását fenyegető kockázatokat.

Ami a felügyeletet illeti, az összes lehetőség értékelése és összehasonlítása alapján az elemzés azt mutatja, hogy valószínűleg a jelenlegi felügyeleti keret célzott módosítása jelenti a legarányosabb megközelítést, viszont nem feltétlenül a leghatékonyabb lehetőség a határokon átnyúló kockázatok figyelembevételének megerősítésére. Ez az alternatíva azokat az aggályokat is figyelembe veszi, amelyek szerint a központi szerződő felek uniós szinten nagyobb mértékben központosított felügyelete nem lenne összhangban a központi szerződő felek válság esetén történő esetleges támogatásával kapcsolatos végső felelősséggel, amely a központi szerződő felek helyreállításáról és szanálásáról szóló rendelet értelmében az egyes központi szerződő felek székhelye szerinti tagállamnál marad.

Ami a költségeket illeti, bár a pénzügyi stabilitás egy közjóság, és ezért nem számszerűsíthető, a kiválasztott alternatívákat lehet úgy kalibrálni, hogy a piaci szereplők, a központi szerződő felek, az ESMA és a nemzeti hatóságok költségei arányosak legyenek.